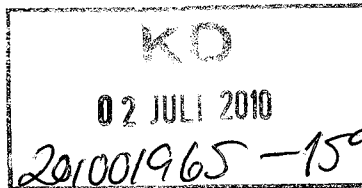


Kunnskapsdepartementet  
Postboks 8119 Dep  
0032 OSLO

Deres ref.	Vår ref. Arkivsaknr. 05/900-35	Saksbehandler Ann-Iren Larsen	direkte innvalg 56 15 84 72	Løpenr. 16798/10	Arkiv 231 A10
------------	-----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	---------------------	------------------

**SVAR - HØRING AV NYTT FINANSIERINGSSYSTEM FOR IKKE-KOMMUNALE BARNEHAGER I EN RAMMEFINANSIERT SEKTOR**

Sak om "Høring av nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager" er behandlet i Utvalg for oppvekst og levekår den 22.juni 2010. Askøy kommune har følgende merknader til høringsnotatet "Nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor":

**Ny finansieringsmodell:**

Den nye modellen vektlegger at den skal være enkel å forstå og forvalte for barnehagene, kommune og staten, samtidig som det er et mål å sikre at offentlige midler brukes kostnadseffektivt og i henhold til formålet. Formålet med forskriften er å sørge for likeverdig behandling av godkjente barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd, og på den måten bidra til å sikre barnehager likeverdig kvalitet.

*Kommunens syn:*

*Askøy kommunes vurdering er at kravet til enkelhet må være tungtveiende i forskrift til ny finansieringsordning. Dagens modell er svært komplisert, tidkrevende og lite forutsigbar både for ikke-kommunale barnehager og for kommunen.*

**Likeverdig behandling:**

Den nye modellen vektlegger at det er et mål at alle barnehager skal ha realistiske driftsvilkår. I § 3 i den nye forskriften heter det at "godkjente barnehager skal behandles likeverdig ved tildeling av offentlige tilskudd." I høringen skisseres et mål om at likeverdig behandling av barnehager er at ikke-kommunale barnehager får 100 % av det tilsvarende kommunale barnehager i kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlig tilskudd.

*Kommunens syn:*

*Askøy kommune ser det som svært viktig at kommunale og ikke-kommunale barnehager skal sikres likeverdig behandling. Likeverdig behandling av barnehager defineres som at ikke-kommunale barnehager får 100 % av det tilsvarende kommunale barnehager i den aktuelle kommune i gjennomsnitt mottar i offentlig tilskudd. Dette skal gjelde basistilbudet i barnehagen, inkludert kapitalkostnader og administrasjonskostnader. Det betyr at utgifter til barn som trenger særskilt tilrettelegging holdes utenfor beregningsgrunnlaget.*

*Det heter at kommunen kan sette "rimelige og relevante" vilkår for driftstilskudd. Det er ønskelig med en konkretisering av hva dette innebærer.*

### **Overgangsregler:**

Inntil det er full likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager, må forskriften inneholde overgangsregler i en opptrappingsperiode på 5 år. I høringsnotatet heter det at kommuner som i 2011 ønsker å gi de ikke-kommunale barnehagene den samme finansieringen som kommunale barnehager, vil ha mulighet til det. Samtidig som departementet fastslår at full likeverdig behandling ikke er innfaset i statsbudsjettet.

### *Kommunens syn:*

*Askøy kommunes vurdering er at her gis det rom for forventninger hos ikke-kommunale barnehager, som kommunen ikke har noen mulighet til å innfri, slik kommunens økonomiske situasjon er. Dette er uheldig og bør unngås i den nye forskriften.*

### **Tilskudd til drift og kapitalkostnader:**

Departementet foreslår en modell hvor kommunen skal fastsette separate tilskuddssatser for drift og kapital. Tilskuddet for drift vil utgjøre hovedtyngden av det totale offentlige tilskuddet til ikke-kommunale barnehager, og synliggjøres i tilknytning til kommunens årsbudsjett. Tilskuddet skal beregnes på bakgrunn av kommunens budsjetterte kostnader til drift av basistilbudet i egne barnehager. Departementet foreslår en modell hvor kommunen fastsetter en sats for små barn med heldagsplass, og en sats for store barn med heldagsplass. Kostnader til særskilt tilrettelegging for barn med særlige behov skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget (minoritetspråklige barn, barn med nedsatt funksjonsevne eller andre særlige behov). I tillegg til vedtatte tilskuddssatser skal ikke-kommunale barnehager gis et påslag for administrasjonsutgifter på 4 % av det beregnede tilskuddet for drift. Kostnader til myndighetsoppgaver inngår ikke i påslaget til administrasjon.

For kapitalkostnader skal det fastsettes én sats per barn med heldagsplass, uavhengig av barnets alder. Tilskuddet skal dekke avskrivnings – og rentekostnader. Tilskudd til kapital baseres på reelle gjennomsnittlige kapitalkostnader til tilsvarende kommunal barnehage. Departementet har vurdert to alternative modeller for fastsettelse av tilskudd for kapitalkostnader. Modell 1 innebærer at alle kommuner med egne kommunale barnehager skal bruke disse som grunnlag for å fastsette tilskudd for kapitalkostnader i ikke-kommunale barnehager. Modell 2 gir kommunen mulighet til å velge å benytte nasjonale gjennomsnittssatser for kapitaltilskudd, istedenfor å fremskaffe og beregne kapitalkostnader i kommunale barnehager.

Departementet foreslår at ved budsjettøkning til ordinær drift av kommunale barnehager gjennom året, skal tilsvarende økning per barn med heltidsplass også gjelde for ikke-kommunale barnehager, eksempelvis budsjettjustering til kommunale barnehager etter lønnsoppgjøret. Videre foreslår departementet at bevilgningsreduksjoner i kommunen ikke skal få tilsvarende virkning for ikke-kommunale barnehager.

Departementet peker også på at eldre barnehager kan bli overkompensert, og nyere barnehager underkompensert ved at tilskuddet til kapital ikke dekker faktiske avskrivninger og renter.

### *Kommunens syn:*

*Askøy kommune støtter en modell med fastsatte separate tilskuddssatser til drift og kapital, samt at det skal være én sats per barn. En slik modell vil være en forenkling av dagens finansieringsmodell, og hensynet til enkelhet tilsier færrest mulig satser.*

*Bruk av budsjett som tilskuddsgrunnlag støttes av Askøy kommune. Dette sikrer en økt likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager i det samme året. Forutsetningen er da at det er endelig vedtatt budsjett som legges til grunn. Dette gjør også at kommunen kan fatte vedtak om tilskudd til ikke-kommunale barnehager på et langt tidligere tidspunkt enn nå, gjennom budsjettvedtaket.*

*Dersom man ønsker en reell likebehandling, må denne gå begge veier i forhold til både budsjettøkninger og budsjettreduksjoner i kommunale barnehager. Begge deler bør få konsekvenser for ikke-kommunale barnehager. I tillegg vil det medføre at kommunen som en praktisk konsekvens vil måtte fatte mange vedtak for de ikke-kommunale barnehagene i løpet av året. Det vil også medføre at det ikke er tilstrekkelig å fastsette tilskuddsgrunnlaget en gang per år, man må nødvendigvis også etterjustere dette ved budsjettendringer. Askøy kommune støtter ikke forslaget på dette punktet.*

*Det er også ønskelig med en presisering av hva departementet legger i ulike begreper som brukes, for å unngå ulike tolkninger av hva som skal inngå/ikke inngå i beregningsgrunnlaget. Eksempelvis: "ekstra høye kapitalkostnader", "kommunens myndighetsoppgaver", som ikke skal inngå i kommunens administrasjonskostnader, "ordinær drift", "basistilbud", mv.*

*Askøy kommune anbefaler at modell 2, som gir kommunen en valgfrihet, benyttes, og ser positivt på departementets planer om å utarbeide en veileder, som vil gi nærmere retningslinjer for hvordan kapitalkostnader skal beregnes.*

*Askøy kommune er en vekstkommune, og har mange nye private barnehager. Dersom en sats for kapitalkostnader medfører at mange barnehager blir underkompensert ved at tilskuddet ikke dekker faktiske avskrivninger og renter, ser Askøy kommune det som svært uheldig at ikke vekstkommuner blir tilgodesett i forhold til høye tomte – og byggekostnader. Dersom kommunen skal gis anledning til å kunne gi ekstra tilskudd til barnehager med høye kapitalkostnader, vil dette medføre søknader om ekstratilskudd, og mye ekstra administrativ saksbehandling.*

### **Barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift:**

Departementet foreslår at kommunen skal ha anledning til å holde kommunale barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift utenfor tilskuddsgrunnlaget.

#### *Kommunens syn:*

*Askøy kommune etterlyser en presisering av hva begrepet "særskilt høye" kostnader innebærer. Det er også ønskelig med klare retningslinjer fra departementet, som oppleves som forståelig og rimelig for de ikke-kommunale barnehagene. Slik det nå er formulert, er det en viss fare for at det kan oppfattes som at kommunen forsøker å unndra utgifter fra beregningsgrunnlaget eller at praksis i kommunene blir svært ulik.*

### **Telletidspunkt:**

Departementet foreslår at det er barnesammensetningen i ikke-kommunale barnehager per 15. desember året før som fortsatt skal legges til grunn for tilskuddutmålingen, og at kommunen selv kan velge hvor mange telletidspunkt i løpet av året det skal være.

*Kommunens syn:*

Departementet foreslår at det offentlige tilskuddet til ikke-kommunale barnehager skal synliggjøres i tilknytning til kommunens årsbudsjett, samt at tilskuddet skal beregnes på bakgrunn av kommunens budsjetterte kostnader til drift av basistilbudet i egne barnehager. Med et felles fastsatt telletidspunkt 15. desember, vil dette være for seint i forhold til kommunenes budsjettbehandling. Askøy kommune anbefaler at det i tillegg fastsettes et telletidspunkt tidlig på høsten, for eksempel 15. september, som vil danne grunnlag for beregning av tilskudd og budsjettbehandling.

**Uttak av verdier i ikke-kommunale barnehager:**

Departementet mener at alle offentlige tilskudd og all foreldrebetaling i barnehagen skal komme barna i barnehagen til gode, og at det er derfor nødvendig å gi bestemmelser som begrenser adgangen til uttak av verdier. Departementet foreslår at krav til bruken av tilskudd og foreldrebetaling lovfestes i ny § 14a i barnehageloven, og at også adgang for kommunen til å kontrollere at offentlige tilskudd og foreldrebetaling brukes i samsvar med barnehageloven lovfestes. Departementet foreslår at det utarbeides forskrifter med nærmere regler om krav til dokumentasjon av transaksjoner og hva som er rimelig uttak av verdier.

*Kommunens syn:*

Askøy kommune er uenig i Kunnskapsdepartementet sitt forslag til ny § 14a, om tilbakebetaling ved opphør eller salg av barnehager. Dette endrer rammevilkårene for de private, og burde vært kjent ved barnehageforliket.

Askøy kommune ser ikke behovet for å innføre nye reguleringer om uttak av verdier fra barnehagedrift. Det offentliges subsidiering av barnehageplasser faller imidlertid inn under regelverk for statsstøtte, regulert gjennom EU-lovgivningen. Strengere regler kan gjøre det uinteressant å investere i bransjen, med de følger det kan få for fremtidig utbygging av barnehager.

Kommunen er helt avhengig av at private aktører vil bygge og drifte barnehager. Askøy kommune er svært positiv til et mangfold i barnehagesektoren. Departementet selv peker på en mulig negativ utvikling på sikt dersom de skisserte reguleringer vedtas.

**Økonomiske og administrative konsekvenser:**

Departementet vurderer at den nye finansieringsmodellen er budsjettneutral, og ikke vil medføre økte økonomiske konsekvenser for kommunene. Samtidig fastslår de at kommuner med høyere byggekostnader enn landsgjennomsnittet, vil få lavere dekning for kapitalkostnader enn andre. Likevel tilrår de ikke egne satser for områder med høye byggekostnader.

*Kommunens syn:*

Det er svært viktig at dagens finansieringsordning endres. Det nye finansieringssystemet må bidra til et variert og kvalitativt godt barnehagetilbud. Det nye systemet må få en klar og entydig utforming, slik at det er håndterbart og forståelig for alle parter.

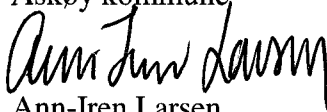
*Det er imidlertid vanskelig å vurdere økonomiske konsekvenser før den nye modellen før den har vært prøvd ut. Kommunene bør sikres statlige midler som medfører at implementering av et nytt finansieringssystem blir ivaretatt på en måte som gir en opplevd gevinst.*

*Kommunen vil trolig etter hvert bruke mindre administrative ressurser på selve tilskuddsberegningen, men få økte kostnader og ressursbruk knyttet til administrasjon og kontroll av praktisering av ordningen, uttak av verdier, mv.*

*Kommunen vil trolig oppleve økt ressursbruk til behandling av søknader om ekstratilskudd til barnehager med høye kapitalkostnader, pga mange nye barnehager. Dersom slike søknader skal kunne innvilges, må dette kompenseres fra staten.*

*Det forventes at en overgang til rammefinansiering av barnehagesektoren ikke innebærer en forringing av barnehagetilbudet. Det må forventes at ordningen ivaretar dagens behov, samt nødvendig videre utbygging av sektoren. Askøy kommune, som er i sterk vekst, må være forberedt på at det skal bygges flere nye barnehager i kommunen hvert år. Dette må ny finansieringsmodell ivareta.*

Med hilsen  
Askøy kommune



Ann-Iren Larsen  
barnehagesjef